

vanje popolno in strokovno. To doseže tako, da je njegovo govorno nastopanje hoteno, načrtovano in zavestno; pri tem mora iskati in sprejemati povratno informacijo učencev. Sprejeto sporočilo mora na učence vplivati v skladu z namenom sporočila (Brajša 1993).

Oblika javnega govora

Za učitelje je pomembno, da poznajo različne oblike javnega govora, tako se lahko dobro pripravijo na govorni nastop. Ob poznavanju oblik javnega govora bo učitelj vedel, s kakšnim govornim nastopom bo pri učencih dosegel boljše poslušanje in sodelovanje.

Glede na pripravljeno predlogo Tivadar (2011: 493) deli besedilo na pet osnovnih stopenj govora, ki zahtevajo različno obvladanje knjižnega govora. Te stopnje so: a) branje, b) polbranje, c) govor na podlagi opornih točk, č) prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo, d) popolnoma prosti govor.

Govor na podlagi opornih točk in prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo, spadata med nebrani govor, ki ni neposredno povezan s pisno predlogo in zahteva aktivno usvojitev pravorečne norme. Tak govor uporabljajo na televiziji, pri oddajah v studiih in zabavnih oddajah z generalko. Govora sta značilna za parlamentarni govor, ker je precej branja in polbranja ter je v razpravi mogoča le kratka miselna priprava oz. priprava po opornih točkah. Govor vsebuje več narečne zaznamovanosti govorcev, raba besed je manj predvidena (Tivadar 2011). Za učitelja sta ti stopnji pomembni, saj je tak govor prisoten v razredu. Učitelj si za govorni nastop v razredu najpogosteje pripravi oporne točke ali pa se na govor pripravi samo miselno.

Priprava učitelja na govorno nastopanje

Preden nastane besedilo, mora učitelj opraviti kar nekaj dela. Dejavnosti pri tvorjenju besedila Križaj Ortar idr. (2011) razdelimo v sedem faz – iznajdba (odločimo se, kaj bo namen in kaj tema našega besedila), urejanje (gradivo uredimo, da nastane smiselna celota), ubesedovanje (urejenemu gradivu izberemo ustrezne besedne in stavčne vzorce), popravljanje prve različice (presojujemo ustreznost, razumljivost in odpravimo napake), prepisovanje popravljenega besedila in navajanje podatkov o virih, pomnjenje besedila in pripravljane ponazoril za govorno nastopanje ter izvajanje govornega nastopa.

Načela učiteljevega uspešnega govornega nastopanja

Če želijo biti učitelji pri sporočanju uspešni, morajo upoštevati šest načel: a) sporočamo z jasnim namenom; b) sporočamo le o tistem, kar dobro poznamo; c) upoštevamo okoliščine sporočanja; č) upoštevamo pravila danega besednega jezika; d) upoštevamo oz. posnemamo značilno zgradbo izbrane besedilne vrste; e) upoštevamo prednosti in pomanjkljivosti prenosnika (Križaj Ortar idr. 2011: 46).

Nebesedno sporazumevanje

Brajša (1993) poudarja, da je nebesedno sporazumevanje učitelja zelo pomembno, ker je nepogrešljivi del našega sporazumevanja z učenci. Sestavljeno je iz več elementov, kot so a) telesno vedenje (drža, usmerjenost gibov telesa), b) mimika (čela, lic, brade, obrvi, ust), c) očesni stik (pogled, zenice, očesne mišice), č) gestikulacija (govorica rok, velike in majhne kretnje) d) dotik, e) oblačenje, f) vedenje v prostoru (intimni, osebni in družbeni prostor, območje telesne razdalje), g) vedenje v času (čas za srečanja), h) zunanji kontekst (zunanje okoliščine med komuniciranjem).

Učenci zelo dobro zaznavajo nebesedna sporočila svojih učiteljev in so precej občutljivi nanje. Z opazovanjem mimike sklepajo o učiteljevem resničnem mnenju o tistem, o čemer govori. Učenci so pozorni na vse segmente nebesednega sporazumevanja in jim sledijo (Brajša 1993).

Opredelitev raziskovalnega problema in cilji raziskovanja

Učitelj v šoli – pri pouku in v dejavnostih, povezanih s šolo – vsakodnevno govorno nastopa, zato je pomembno, da vsem predstavlja govorni zgled.

Cilji raziskovanja so ugotoviti, kakšno mnenje imajo učitelji o svoji zmožnosti govornega nastopanja, ali so se učitelji dodatno izobraževali in jim dodatna znanja koristijo pri govornem nastopanju, ali je med govornimi nastopi pri pouku in govornimi nastopi v dejavnostih, povezanih s šolo, razlika v jezikovni zvrsti, obliki javnega govora, pripomočkih, pojavu in odražanju treme in v napakah. Ob tem želimo ugotoviti tudi, ali učitelji pred govornim nastopom in med njim občutijo tremo in kako se ta odraža, ali se učitelji pripravljajo na govorni nastop, kako dolgo se pripravljajo in kaj je pomembno pri pripravah, ali učitelji po govornem nastopu naredijo analizo in kako. Zanima nas še, katere so po mnenju učiteljev razlike v govorni usposobljenosti med učitelji iz Ljubljane in Pomurja, ali na govorno usposobljenost učitelja vplivajo leta poučevanja, ali je razlika med učitelji, ki so študirali na pedagoških fakultetah v Mariboru, Ljubljani in Kopru.

Vzorec in raziskovalna metoda

Raziskava temelji na vzorcu učiteljev razrednega pouka, ki so v šolskem letu 2012/13 poučevali na osnovnih šolah v Ljubljani in Pomurju. Podatke sem zbrala s pomočjo anketnega vprašalnika, ki sem ga poslala na osnovne šole v Ljubljani in Pomurju. V raziskavi je sodelovalo trinajst osnovnih šol, sedem iz Pomurja in šest iz Ljubljane. Na anketne vprašalnike sta odgovarjala 102 učitelja iz osnovnih šol v Pomurju (Osnovna šola Gornja Radgona, Osnovna šola Murska Sobota I, Osnovna šola Murska Sobota II, Osnovna šola Ivana Cankarja Ljutomer, Osnovna šola Benedikt, Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka, Osnovna šola Radenci) in v Ljubljani (Osnovna šola Maksa Pečarja, Osnovna šola dr. Vita Kraigherja, Osnovna šola Franceta Bevka, Osnovna šola Mirana Jarca, Osnovna šola Šmartno pod Šmartno goro in Osnovna šola Oskarja Kovačiča).



Pri raziskovalnem delu sem uporabila kavzalno-neeksperimentalno metodo pedagoškega raziskovanja.

Ugotovitve

Učitelji razrednega pouka so mnenje o svoji zmožnosti govornega nastopanja podali z izpolnjevanjem anketnega vprašalnika.

Govorno nastopanje učiteljev med učno uro

ČAS POUČEVANJA (leta)	V katerem delu učne ure v glavnem govorno nastopate?			Skupaj	
	V uvodnem delu učne ure	V osrednjem delu učne ure	V sklepnem delu učne ure		
0–10	f	13	8	3	24
	f %	54,2 %	33,3 %	12,5 %	100,0 %
10–20	f	20	9	1	30
	f %	66,7 %	30,0 %	3,3 %	100,0 %
20–30	f	19	10	4	33
	f %	57,6 %	30,3 %	12,1 %	100,0 %
30–40	f	14	1	0	15
	f %	93,3 %	6,7 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	66	28	8	102
	f %	64,7 %	27,5 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 1: Govorno nastopanje učiteljev z različnim številom let delovne dobe, med učno uro

OBMOČJE POUČEVANJA	V katerem delu učne ure v glavnem govorno nastopate?			Skupaj	
	V uvodnem delu učne ure	V osrednjem delu učne ure	V sklepnem delu učne ure		
V Ljubljani	f	30	14	6	50
	f %	60,0 %	28,0 %	12,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	36	14	2	52
	f %	69,2 %	26,9 %	3,8 %	100,0 %
Skupaj	f	66	28	8	102
	f %	64,7 %	27,5 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 2: Govorno nastopanje učiteljev iz Ljubljane in Pomurja, med učno uro

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	V katerem delu učne ure v glavnem govorno nastopate?			Skupaj	
	V uvodnem delu učne ure	V osrednjem delu učne ure	V sklepnem delu učne ure		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	38	15	2	55
	f %	69,1 %	27,3 %	3,6 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	27	12	6	45
	f %	60,0 %	26,7 %	13,3 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	1	1	0	2
	f %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	66	28	8	102
	f %	64,7 %	27,5 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 3: Govorno nastopanje učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, med učno uro

Med učitelji z različnim številom let delovne dobe (učitelji iz Ljubljane in Pomurja; učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah) se ne

pojavljajo razlike glede tega, v katerem delu učne ure govorno nastopajo. Največkrat nastopajo v uvodnem delu učne ure.

Učitelji ob pouku največkrat še govorno nastopajo na roditeljskih sestankih. Najmanj učitelji govorno nastopajo na prireditvah.

Dodatno izobraževanje po študiju

ČAS POUČEVANJA (leta)	Ali ste se na področju govornega nastopanja dodatno izobraževali na seminarjih?		Skupaj	
	Da	Ne		
0–10	f	8	16	24
	f %	33,3 %	66,7 %	100,0 %
10–20	f	9	21	30
	f %	30,0 %	70,0 %	100,0 %
20–30	f	15	18	33
	f %	45,5 %	54,5 %	100,0 %
30–40	f	3	12	15
	f %	20,0 %	80,0 %	100,0 %
Skupaj	f	35	67	102
	f %	34,3 %	65,7 %	100,0 %

Preglednica 4: Dodatno izobraževanje učiteljev z različnim številom let delovne dobe

OBMOČJE POUČEVANJA	Ali ste se na področju govornega nastopanja dodatno izobraževali na seminarjih?		Skupaj	
	Da	Ne		
V Ljubljani	f	21	29	50
	f %	42,0 %	58,0 %	100,0 %
V Pomurju	F	14	38	52
	f %	26,9 %	73,1 %	100,0 %
Skupaj	f	35	67	102
	f %	34,3 %	65,7 %	100,0 %

Preglednica 5: Dodatno izobraževanje učiteljev iz Ljubljane in Pomurja

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Ali ste se na področju govornega nastopanja dodatno izobraževali na seminarjih?		Skupaj	
	Da	Ne		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	15	40	55
	f %	27,3 %	72,7 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	19	26	45
	f %	42,2 %	57,8 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	1	1	2
	f %	50,0 %	50,0 %	100,0 %
Skupaj	f	35	67	102
	f %	34,3 %	65,7 %	100,0 %

Preglednica 6: Dodatno izobraževanje učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah

Med razrednimi učitelji z različnim številom let delovne dobe se ne pojavljajo razlike glede tega, ali so se po dokončanem študiju dodatno izobraževali. Prav tako se ne pojavljajo razlike glede izobraževanja po dokončanem študiju pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja in učiteljih, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah.



Socialna zvrst pri govornem nastopanju

ČAS POUČEVANJA (leta)	V kateri jezikovni zvrsti v glavnem govorno nastopate?				Skupaj	
	V zbornem knjižnem jeziku	V knjižnem pogovornem jeziku	V pokrajinskem pogovornem jeziku	V narečju		
0–10	f	6	18	0	0	24
	f %	25,0 %	75,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
10–20	f	12	17	1	0	30
	f %	40,0 %	56,7 %	3,3 %	0,0 %	100,0 %
20–30	f	12	20	1	0	33
	f %	36,4 %	60,6 %	3,0 %	0,0 %	100,0 %
30–40	f	4	11	0	0	15
	f %	26,7 %	73,3 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	34	66	2	0	102
	f %	33,3 %	64,7 %	2,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 7: Uporaba socialne zvrsti pri govornem nastopanju glede na število let poučevanja učiteljev

OBMOČJE POUČEVANJA	V kateri jezikovni zvrsti v glavnem govorno nastopate?				Skupaj	
	V zbornem knjižnem jeziku	V knjižnem pogovornem jeziku	V pokrajinskem pogovornem jeziku	V narečju		
V Ljubljani	f	13	35	2	0	50
	f %	26,0 %	70,0 %	4,0 %	0,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	21	31	0	0	52
	f %	40,4 %	59,6 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	34	66	2	0	102
	f %	33,3 %	64,7 %	2,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 8: Uporaba socialne zvrsti pri govornem nastopanju učiteljev iz Ljubljane in Pomurja

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	V kateri jezikovni zvrsti v glavnem govorno nastopate?				Skupaj	
	V zbornem knjižnem jeziku	V knjižnem pogovornem jeziku	V pokrajinskem pogovornem jeziku	V narečju		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	22	33	0	0	55
	f %	40,0 %	60,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	11	32	2	0	45
	f %	24,4 %	71,1 %	4,4 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	1	1	0	0	2
	f %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	34	66	2	0	102
	f %	33,3 %	64,7 %	2,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Uporaba socialne zvrsti pri govornem nastopanju učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah

Največ učiteljev razrednega pouka poučuje v knjižnem pogovornem jeziku, temu sledi poučevanje v zbornem knjižnem jeziku. Učitelji v narečju govorno ne nastopajo. Med učitelji se ne pojavljajo razlike glede tega, katero socialno zvrst razredni učitelji (z različnim številom let delovne dobe; iz Ljubljane in Pomurja; ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah) uporabljajo pri govornem nastopu.

Učitelj kot govornik

ČAS POUČEVANJA (leta)	Kako bi se ocenili kot govornik?			Skupaj	
	Sem dober govornik	Sem povprečen govornik	Sem slab govornik		
0–10	f	9	15	0	24
	f %	37,5 %	62,5 %	0,0 %	100,0 %
10–20	f	7	23	0	30
	f %	23,3 %	76,7 %	0,0 %	100,0 %
20–30	f	7	26	0	33
	f %	21,2 %	78,8 %	0,0 %	100,0 %
30–40	f	1	14	0	15
	f %	6,7 %	93,3 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	24	78	0	102
	f %	23,5 %	76,5 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 10: Kako se ocenjujejo kot govornici učitelji z različnim številom let delovne dobe

OBMOČJE POUČEVANJA	Kako bi se ocenili kot govornik?			Skupaj	
	Sem dober govornik	Sem povprečen govornik	Sem slab govornik		
V Ljubljani	f	13	37	0	50
	f %	26,0 %	74,0 %	0,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	11	41	0	52
	f %	21,2 %	78,8 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	24	78	0	102
	f %	23,5 %	76,5 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 11: Kako se ocenjujejo kot govornici učitelji iz Ljubljane in Pomurja

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kako bi se ocenili kot govornik?			Skupaj	
	Sem dober govornik	Sem povprečen govornik	Sem slab govornik		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	12	43	0	55
	f %	21,8 %	78,2 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	12	33	0	45
	f %	26,7 %	73,3 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	2	0	2
	f %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	24	78	0	102
	f %	23,5 %	76,5 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 12: Kako se ocenjujejo kot govornici učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah

Razlike se med učitelji z različnim številom let delovne dobe glede tega, kako se ocenjujejo kot govornici, ne pojavljajo. Tudi med učitelji iz Ljubljane in Pomurja in med učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, ni razlik glede tega, kako se ocenjujejo kot govornici. Največ učiteljev razrednega pouka je mnenja, da so povprečni govorniki. Ni učitelja, ki bi se ocenil kot slab govornik.



Oblika javnega govora

ČAS POUČEVANJA (leta)	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih pri pouku?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
0–10	f	1	8	15	0	24
	%	4,2 %	33,3 %	62,5 %	0,0 %	100,0 %
10–20	f	5	12	13	0	30
	%	16,7 %	40,0 %	43,3 %	0,0 %	100,0 %
20–30	f	3	21	8	1	33
	%	9,1 %	63,6 %	24,2 %	3,0 %	100,0 %
30–40	f	0	6	9	0	15
	%	0,0 %	40,0 %	60,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	9	47	45	1	102
	f %	8,8 %	46,1 %	44,1 %	1,0 %	100,0 %

Preglednica 13: Oblika javnega govora pri učiteljih z različnim številom let delovne dobe pri pouku

OBMOČJE POUČEVANJA	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih pri pouku?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
V Ljubljani	f	4	22	23	1	50
	f %	8,0 %	44,0 %	46,0 %	2,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	5	25	22	0	52
	f %	9,6 %	48,1 %	42,3 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	9	47	45	1	102
	f %	8,8 %	46,1 %	44,1 %	1,0 %	100,0 %

Preglednica 14: Oblika javnega govora pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja pri pouku

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih pri pouku?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	5	27	23	0	55
	f %	9,1 %	49,1 %	41,8 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	4	19	21	1	45
	f %	8,9 %	42,2 %	46,7 %	2,2 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	1	1	0	2
	f %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	9	47	45	1	102
	f %	8,8 %	46,1 %	44,1 %	1,0 %	100,0 %

Preglednica 15: Oblika javnega govora pri učiteljih, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku

Pri učiteljih razrednega pouka se pojavljajo razlike glede tega, katero obliko javnega govora najpogosteje uporabljajo pri pouku. Učitelji, ki poučujejo 20–30 let, največkrat uporabljajo govor na podlagi opornih točk, preostali učitelji uporabljajo prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo. Govor na podlagi opornih točk večkrat uporabljajo učitelji v Pomurju, v Ljubljani pa

večkrat uporabljajo prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo. Učitelji, ki so študirali na Pedagoški fakulteti v Mariboru, največkrat uporabljajo govor na podlagi opornih točk, učitelji z ljubljanske fakultete največkrat uporabljajo prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo. Učitelja, ki sta se izobraževala na koprski fakulteti, sta eden za govor na podlagi opornih točk, drugi pa za prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo.

ČAS POUČEVANJA (leta)	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
0–10	f	5	14	4	1	24
	f %	20,8 %	58,3 %	16,7 %	4,2 %	100,0 %
10–20	f	4	23	3	0	30
	f %	13,3 %	76,7 %	10,0 %	0,0 %	100,0 %
20–30	f	7	22	3	1	33
	f %	21,2 %	66,7 %	9,1 %	3,0 %	100,0 %
30–40	f	0	9	6	0	15
	f %	0,0 %	60,0 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	16	68	16	2	102
	f %	15,7 %	66,7 %	15,7 %	2,0 %	100,0 %

Preglednica 16: Oblika javnega govora pri učiteljih z različnim številom let delovne dobe pri dodatnih dejavnostih

OBMOČJE POUČEVANJA	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
V Ljubljani	f	9	32	9	0	50
	f %	18,0 %	64,0 %	18,0 %	0,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	7	36	7	2	52
	f %	13,5 %	69,2 %	13,5 %	3,8 %	100,0 %
Skupaj	f	16	68	16	2	102
	f %	15,7 %	66,7 %	15,7 %	2,0 %	100,0 %

Preglednica 17: Oblika javnega govora pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja pri dodatnih dejavnostih

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Katero obliko javnega govora v glavnem uporabljate na govornih nastopih v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj	
	Govor na podlagi zapisanega besedila	Govor na podlagi opornih točk	Prosti govor brez zapisa, a z miselno pripravo	Govor brez poprejšnje miselne priprave		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	7	38	8	2	55
	f %	12,7 %	69,1 %	14,5 %	3,6 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	8	29	8	0	45
	f %	17,8 %	64,4 %	17,8 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	1	1	0	0	2
	f %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	16	68	16	2	102
	f %	15,7 %	66,7 %	15,7 %	2,0 %	100,0 %

Preglednica 18: Oblika javnega govora pri učiteljih, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri dodatnih dejavnostih



Učitelji z različnim številom let delovne dobe, učitelji iz Ljubljane in Pomurja in učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, največkrat pri dodatnih dejavnostih uporabljajo govor na podlagi opornih točk. Najmanjkrat uporabljajo govor brez poprejšnje miselne priprave.

Uporaba pripomočkov

ČAS POUČEVANJA (leta)	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu pri pouku?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
0–10	f	2	13	5	2	2	24
	f %	8,3 %	54,2 %	20,8 %	8,3 %	8,3 %	100,0 %
10–20	f	8	8	13	0	1	30
	f %	26,7 %	26,7 %	43,3 %	0,0 %	3,3 %	100,0 %
20–30	f	4	14	11	2	2	33
	f %	12,1 %	42,4 %	33,3 %	6,1 %	6,1 %	100,0 %
30–40	f	3	9	3	0	0	15
	f %	20,0 %	60,0 %	20,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	17	44	32	4	5	102
	f %	16,7 %	43,1 %	31,4 %	3,9 %	4,9 %	100,0 %

Preglednica 19: Uporaba pripomočkov učiteljev z različnim številom let delovne dobe pri pouku

OBMOČJE POUČEVANJA	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu pri pouku?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
V Ljubljani	f	8	22	18	2	0	50
	f %	16,0 %	44,0 %	36,0 %	4,0 %	0,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	9	22	14	2	5	52
	f %	17,3 %	42,3 %	26,9 %	3,8 %	9,6 %	100,0 %
Skupaj	f	17	44	32	4	5	102
	f %	16,7 %	43,1 %	31,4 %	3,9 %	4,9 %	100,0 %

Preglednica 20: Uporaba pripomočkov učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pri pouku

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu pri pouku?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	10	24	14	2	5	55
	f %	18,2 %	43,6 %	25,5 %	3,6 %	9,1 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	7	19	17	2	0	45
	f %	15,6 %	42,2 %	37,8 %	4,4 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	1	1	0	0	2
	f %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	17	44	32	4	5	102
	f %	16,7 %	43,1 %	31,4 %	3,9 %	4,9 %	100,0 %

Preglednica 21: Uporaba pripomočkov učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku

Učitelji, ki poučujejo 10–20 let, najpogosteje od pripomočkov uporabljajo interaktivno tablo. Vsi drugi učitelji največkrat uporabljajo tablo. V Ljubljani

in Pomurju učitelji od pripomočkov najpogosteje uporabljajo interaktivno tablo. V Ljubljani interaktivno tablo uporabljajo večkrat kot v Pomurju. Med učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, ni razlik – največkrat uporabljajo tablo.

ČAS POUČEVANJA (leta)	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
0–10	f	5	3	7	5	4	24
	f %	20,8 %	12,5 %	29,2 %	20,8 %	16,7 %	100,0 %
10–20	f	6	4	16	4	0	30
	f %	20,0 %	13,3 %	53,3 %	13,3 %	0,0 %	100,0 %
20–30	f	9	6	10	5	3	33
	f %	27,3 %	18,2 %	30,3 %	15,2 %	9,1 %	100,0 %
30–40	f	3	3	4	3	2	15
	f %	20,0 %	20,0 %	26,7 %	20,0 %	13,3 %	100,0 %
Skupaj	f	23	16	37	17	9	102
	f %	22,5 %	15,7 %	36,3 %	16,7 %	8,8 %	100,0 %

Preglednica 22: Uporaba pripomočkov učiteljev z različnim številom let delovne dobe pri dodatnih dejavnostih

OBMOČJE POUČEVANJA	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
V Ljubljani	f	8	5	21	13	3	50
	f %	16,0 %	10,0 %	42,0 %	26,0 %	6,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	15	11	16	4	6	52
	f %	28,8 %	21,2 %	30,8 %	7,7 %	11,5 %	100,0 %
Skupaj	f	23	16	37	17	9	102
	f %	22,5 %	15,7 %	36,3 %	16,7 %	8,8 %	100,0 %

Preglednica 23: Uporaba pripomočkov učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pri dodatnih dejavnostih

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Katere pripomočke v glavnem uporabljate pri govornem nastopu v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj	
	Prosojnice	Tablo	Interaktivno tablo	Ne uporabljam pripomočkov	Drugo		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	15	11	18	5	6	55
	f %	27,3 %	20,0 %	32,7 %	9,1 %	10,9 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	8	5	17	12	3	45
	f %	17,8 %	11,1 %	37,8 %	26,7 %	6,7 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	2	0	0	2
	f %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	23	16	37	17	9	102
	f %	22,5 %	15,7 %	36,3 %	16,7 %	8,8 %	100,0 %

Preglednica 24: Uporaba pripomočkov učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri dodatnih dejavnostih

Pri dodatnih dejavnostih se med učitelji iz Ljubljane in Pomurja pojavljajo razlike glede tega, katere pripomočke uporabljajo pri dodatnih dejavnostih. Vsi učitelji pri dodatnih dejavnostih največkrat uporabljajo interaktivno tablo. Predvidevanje, da se med učitelji z različnim številom let delovne



dobe in med učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, ne pojavljajo razlike glede tega, katere pripomočke uporabljajo pri dodatnih dejavnostih, potrjujem.

Trema pred govornim nastopanjem in med njim

Trema pred govornim nastopanjem

ČAS POUČEVANJA (leta)		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi trema pred poukom?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
0–10	f	0	0	1	11	12	24
	f %	0,0 %	0,0 %	4,2 %	45,8 %	50,0 %	100,0 %
10–20	f	1	1	3	8	17	30
	f %	3,3 %	3,3 %	10,0 %	26,7 %	56,7 %	100,0 %
20–30	f	0	0	3	15	15	33
	f %	0,0 %	0,0 %	9,1 %	45,5 %	45,5 %	100,0 %
30–40	f	0	0	1	6	8	15
	f %	0,0 %	0,0 %	6,7 %	40,0 %	53,3 %	100,0 %
Skupaj	f	1	1	8	40	52	102
	f %	1,0 %	1,0 %	7,8 %	39,2 %	51,0 %	100,0 %

Preglednica 25: Trema pred govornim nastopanjem učiteljev z različnim številom let delovne dobe pred poukom

OBMOČJE POUČEVANJA		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi trema pred poukom?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
V Ljubljani	f	0	0	5	19	26	50
	f %	0,0 %	0,0 %	10,0 %	38,0 %	52,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	1	1	3	21	26	52
	f %	1,9 %	1,9 %	5,8 %	40,4 %	50,0 %	100,0 %
Skupaj	f	1	1	8	40	52	102
	f %	1,0 %	1,0 %	7,8 %	39,2 %	51,0 %	100,0 %

Preglednica 26: Trema pred govornim nastopanjem učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pred poukom

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi trema pred poukom?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	1	1	4	21	28	55
	f %	1,8 %	1,8 %	7,3 %	38,2 %	50,9 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	0	0	4	18	23	45
	f %	0,0 %	0,0 %	8,9 %	40,0 %	51,1 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	0	1	1	2
	f %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	100,0 %
Skupaj	f	1	1	8	40	52	102
	f %	1,0 %	1,0 %	7,8 %	39,2 %	51,0 %	100,0 %

Preglednica 27: Trema pred govornim nastopanjem učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pred poukom

Čas poučevanja ne vpliva na razlike glede pojavljanja treme pred govornim nastopom pri pouku. Med učitelji z različnim številom let delovne dobe ni

razlik glede pojavljanja treme, ker se pri večini učiteljev treme ne pojavlja. Pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja in učiteljih, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede treme pred govornim nastopanjem pri pouku. Učitelji najpogosteje nimajo treme pred govornim nastopom pri pouku.

ČAS POUČEVANJA (leta)		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi treme pred nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
0–10	f	6	2	7	7	2	24
	f %	25,0 %	8,3 %	29,2 %	29,2 %	8,3 %	100,0 %
10–20	f	2	7	13	5	3	30
	f %	6,7 %	23,3 %	43,3 %	16,7 %	10,0 %	100,0 %
20–30	f	2	3	14	11	3	33
	f %	6,1 %	9,1 %	42,4 %	33,3 %	9,1 %	100,0 %
30–40	f	1	4	4	6	0	15
	f %	6,7 %	26,7 %	26,7 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	11	16	38	29	8	102
	f %	10,8 %	15,7 %	37,3 %	28,4 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 28: Treme učiteljev z različnim številom let delovne dobe pred govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

OBMOČJE POUČEVANJA		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi treme pred nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
V Ljubljani	f	7	10	17	14	2	50
	f %	14,0 %	20,0 %	34,0 %	28,0 %	4,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	4	6	21	15	6	52
	f %	7,7 %	11,5 %	40,4 %	28,8 %	11,5 %	100,0 %
Skupaj	f	11	16	38	29	8	102
	f %	10,8 %	15,7 %	37,3 %	28,4 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 29: Treme pred govornim nastopanjem učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pred nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE		Kako pogosto se vam pred govornim nastopanjem pojavi treme pred nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo?					Skupaj
		Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli	
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	5	6	23	15	6	55
	f %	9,1 %	10,9 %	41,8 %	27,3 %	10,9 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	6	10	14	13	2	45
	f %	13,3 %	22,2 %	31,1 %	28,9 %	4,4 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	1	1	0	2
	f %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	11	16	38	29	8	102
	f %	10,8 %	15,7 %	37,3 %	28,4 %	7,8 %	100,0 %

Preglednica 30: Treme pred govornim nastopanjem učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pred nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

Glede treme pred govornim nastopom pri dodatnih dejavnostih se ne pojavljajo razlike med razrednimi učitelji z različnim številom let delovne dobe. Učitelji, ki poučujejo 10–20 in 20–30 let, najpogosteje odgovarjajo, da imajo tremo včasih. Največ učiteljev, ki poučujejo 0–10 let, ima tremo včasih ali redko. Redko imajo tremo tisti učitelji, ki poučujejo 30–40 let. Učitelji imajo včasih tremo pred govornim nastopanjem pri dodatnih dejavnostih.



Trema med govornim nastopanjem

ČAS POUČEVANJA (leta)	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem pri pouku pojavi trema?				Skupaj	
	Vedno	Včasih	Redko	Nikoli		
0–10	f	0	0	10	14	24
	f %	0,0 %	0,0 %	41,7 %	58,3 %	100,0 %
10–20	f	0	2	14	14	30
	f %	0,0 %	6,7 %	46,7 %	46,7 %	100,0 %
20–30	f	1	4	14	14	33
	f %	3,0 %	12,1 %	42,4 %	42,4 %	100,0 %
30–40	f	0	0	6	9	15
	f %	0,0 %	0,0 %	40,0 %	60,0 %	100,0 %
Skupaj	f	1	6	44	51	102
	f %	1,0 %	5,9 %	43,1 %	50,0 %	100,0 %

Preglednica 31: Trema učiteljev z različnim številom let delovne dobe med govornim nastopanjem pri pouku

OBMOČJE POUČEVANJA	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem pri pouku pojavi trema?				Skupaj	
	Vedno	Včasih	Redko	Nikoli		
V Ljubljani	f	0	1	25	24	50
	f %	0,0 %	2,0 %	50,0 %	48,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	1	5	19	27	52
	f %	1,9 %	9,6 %	36,5 %	51,9 %	100,0 %
Skupaj	f	1	6	44	51	102
	f %	1,0 %	5,9 %	43,1 %	50,0 %	100,0 %

Preglednica 32: Trema učiteljev iz Ljubljane in Pomurja med govornim nastopanjem pri pouku

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem pri pouku pojavi trema?				Skupaj	
	Vedno	Včasih	Redko	Nikoli		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	1	5	20	29	55
	f %	1,8 %	9,1 %	36,4 %	52,7 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	0	1	24	20	45
	f %	0,0 %	2,2 %	53,3 %	44,4 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	0	2	2
	f %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	100,0 %
Skupaj	f	1	6	44	51	102
	f %	1,0 %	5,9 %	43,1 %	50,0 %	100,0 %

Preglednica 33: Trema učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah med govornim nastopanjem pri pouku

Med govornim nastopanjem učiteljev z različnim številom let delovne dobe se ne pojavljajo razlike glede treme pri pouku. Pri vseh učiteljih se trema najpogosteje pojavlja redko ali se ne pojavlja. Tudi pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja in učiteljih, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede treme med govornim nastopanjem pri pouku. Prav tako se tudi pri teh učiteljih trema pojavlja redko ali se ne pojavlja. V Ljubljani se trema največkrat pojavlja redko, v Pomurju pa včasih.

ČAS POUČEVANJA (leta)	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo pojavi trema?					Skupaj	
	Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
0–10	f	1	5	7	10	1	24
	f %	4,2 %	20,8 %	29,2 %	41,7 %	4,2 %	100,0 %
10–20	f	3	6	11	9	1	30
	f %	10,0 %	20,0 %	36,7 %	30,0 %	3,3 %	100,0 %
20–30	f	2	5	12	13	1	33
	f %	6,1 %	15,2 %	36,4 %	39,4 %	3,0 %	100,0 %
30–40	f	0	3	5	7	0	15
	f %	0,0 %	20,0 %	33,3 %	46,7 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	6	19	35	39	3	102
	f %	5,9 %	18,6 %	34,3 %	38,2 %	2,9 %	100,0 %

Preglednica 34: Trema učiteljev z različnim številom let delovne dobe med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

OBMOČJE POUČEVANJA	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo pojavi trema?					Skupaj	
	Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
V Ljubljani	f	6	13	12	18	1	50
	f %	12,0 %	26,0 %	24,0 %	36,0 %	2,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	0	6	23	21	2	52
	f %	0,0 %	11,5 %	44,2 %	40,4 %	3,8 %	100,0 %
Skupaj	f	6	19	35	39	3	102
	f %	5,9 %	18,6 %	34,3 %	38,2 %	2,9 %	100,0 %

Preglednica 35: Trema učiteljev iz Ljubljane in Pomurja med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kako pogosto se vam med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo pojavi trema?					Skupaj	
	Vedno	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	1	6	25	21	2	55
	f %	1,8 %	10,9 %	45,5 %	38,2 %	3,6 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	5	13	9	17	1	45
	f %	11,1 %	28,9 %	20,0 %	37,8 %	2,2 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	1	1	0	2
	f %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	6	19	35	39	3	102
	f %	5,9 %	18,6 %	34,3 %	38,2 %	2,9 %	100,0 %

Preglednica 36: Trema učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo

Med razrednimi učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede treme med govornim nastopanjem pri dodatnih dejavnostih. Pri teh učiteljih se trema pojavlja včasih ali redko.

Napake med govornim nastopanjem

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kako pogosto med govornim nastopanjem delate napake v zvezi z navedenimi prvinami pri pouku?					Skupaj	
	Gibanje po prostoru						
	Zelo pogosto	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	0	6	17	23	9	55
	f %	0,0 %	10,9 %	30,9 %	41,8 %	16,4 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	0	1	17	12	15	45
	f %	0,0 %	2,2 %	37,8 %	26,7 %	33,3 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	1	1	0	0	2
	f %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	0	8	35	35	24	102
	f %	0,0 %	7,8 %	34,3 %	34,3 %	23,5 %	100,0 %

Preglednica 37: Napake učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku – gibanje po prostoru

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kako pogosto med govornim nastopanjem delate napake v zvezi z navedenimi prvinami pri pouku?					Skupaj	
	Vzdrževanje očesnega stika z občinstvom						
	Zelo pogosto	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	5	4	4	23	19	55
	f %	9,1 %	7,3 %	7,3 %	41,8 %	34,5 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	1	4	10	9	21	45
	f %	2,2 %	8,9 %	22,2 %	20,0 %	46,7 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	1	0	1	0	2
	f %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	6	9	14	33	40	102
	f %	5,9 %	8,8 %	13,7 %	32,4 %	39,2 %	100,0 %

Preglednica 38: Napake učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku – vzdrževanje očesnega stika z občinstvom

OBMOČJE POUČEVANJA	Kako pogosto med govornim nastopanjem delate napake v zvezi z navedenimi prvinami pri pouku?					Skupaj	
	Vzdrževanje očesnega stika z občinstvom						
	Zelo pogosto	Pogosto	Včasih	Redko	Nikoli		
V Ljubljani	f	1	5	10	11	23	50
	f %	2,0 %	10,0 %	20,0 %	22,0 %	46,0 %	100,0 %
V Pomurju	f	5	4	4	22	17	52
	f %	9,6 %	7,7 %	7,7 %	42,3 %	32,7 %	100,0 %
Skupaj	f	6	9	14	33	40	102
	f %	5,9 %	8,8 %	13,7 %	32,4 %	39,2 %	100,0 %

Preglednica 39: Napake učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pri pouku – vzdrževanje očesnega stika z občinstvom

Napake med govornim nastopanjem se pojavljajo pri večini učiteljev razrednega pouka. Med učitelji z različnim številom let delovne dobe se ne pojavljajo razlike glede tega, katere napake delajo med govornim nastopom pri pouku. Pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja se pojavljajo razlike pri vzdrževanju očesnega stika z občinstvom, saj teh napak učitelji iz Ljubljane najpogosteje ne delajo, učitelji iz Pomurja pa napake delajo redko. Zavrčam tudi hipotezo, da se med učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, ne pojavljajo razlike glede tega, katere napake delajo med govornim nastopom pri pouku. Razlike med učitelji se pojavljajo pri gibanju po

prostoru in vzdrževanju očesnega stika z občinstvom. Med razrednimi učitelji z različnim številom let delovne dobe, učitelji iz Ljubljane in Pomurja in učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede tega, katere napake delajo med govornim nastopanjem pri dodatnih dejavnostih.

Med učitelji se ne pojavljajo razlike v zvezi s prvinami pri pouku, kot so telesna drža, kretnje rok, mimika obraza (kremženje), spreminjanje tona in barve glasu, primerna hitrost govorjenja, ustrezna jakost glasu in tekoče govorjenje brez mašil.

Priprava na govorno nastopanje

ČAS POUČEVANJA (leta)	Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za pouk?				Skupaj	
	Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin		
0–10	f	2	5	6	2	15
	f %	13,3 %	33,3 %	40,0 %	13,3 %	100,0 %
10–20	f	1	8	5	2	16
	f %	6,2 %	50,0 %	31,2 %	12,5 %	100,0 %
20–30	f	0	7	9	1	17
	f %	0,0 %	41,2 %	52,9 %	5,9 %	100,0 %
30–40	f	0	5	5	0	10
	f %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	3	25	25	5	58
	f %	5,2 %	43,1 %	43,1 %	8,6 %	100,0 %

Preglednica 40: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje pri pouku za učitelje z različnim številom let delovne dobe

OBMOČJE POUČEVANJA	Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za pouk?				Skupaj	
	Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin		
V Ljubljani	f	1	12	14	1	28
	f %	3,6 %	42,9 %	50,0 %	3,6 %	100,0 %
V Pomurju	f	2	13	11	4	30
	f %	6,7 %	43,3 %	36,7 %	13,3 %	100,0 %
Skupaj	f	3	25	25	5	58
	f %	5,2 %	43,1 %	43,1 %	8,6 %	100,0 %

Preglednica 41: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje pri pouku za učitelje iz Ljubljane in Pomurja

Preglednica 42: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje pri pouku za učitelje, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE	Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za pouk?				Skupaj	
	Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin		
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	2	15	10	5	32
	f %	6,2 %	46,9 %	31,2 %	15,6 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	1	9	15	0	25
	f %	4,0 %	36,0 %	60,0 %	0,0 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	1	0	0	1
	f %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	3	25	25	5	58
	f %	5,2 %	43,1 %	43,1 %	8,6 %	100,0 %

Pri pripravi na govorno nastopanje učiteljev z različnim številom let delovne dobe pri pouku se ne pojavljajo razlike, zato hipotezo zavračam. Več kot polovica učiteljev se pripravlja na govorni nastop. Za učitelje sta najpomembnejši priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca in urejanje gradiva v smiselno celoto. Skoraj polovica učiteljev se na govorni nastop pripravlja do 30 minut, nekoliko več kot 30 odstotkov učiteljev pa se na govorni nastop pripravlja do ene ure. Med učitelji iz Ljubljane in Pomurja in učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede priprave na govorno nastopanje pri pouku. Pri obeh skupinah učiteljev sta pri pripravi na govorni nastop za učitelje najpomembnejši priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca in urejanje gradiva v smiselno celoto.

Preglednica 43: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo, za učitelje z različnim številom let delovne dobe

ČAS POUČEVANJA (leta)	Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj	
	Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin		
0–10	f	2	9	10	1	22
	f %	9,1 %	40,9 %	45,5 %	4,5 %	100,0 %
10–20	f	1	15	11	1	28
	f %	3,6 %	53,6 %	39,3 %	3,6 %	100,0 %
20–30	f	5	7	11	2	25
	f %	20,0 %	28,0 %	44,0 %	8,0 %	100,0 %
30–40	f	2	6	7	0	15
	f %	13,3 %	40,0 %	46,7 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	10	37	39	4	90
	f %	11,1 %	41,1 %	43,3 %	4,4 %	100,0 %

OBMOČJE POUČEVANJA		Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj
		Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin	
V Ljubljani	f	2	23	18	1	44
	f %	4,5 %	52,3 %	40,9 %	2,3 %	100,0 %
V Pomurju	f	8	14	21	3	46
	f %	17,4 %	30,4 %	45,7 %	6,5 %	100,0 %
Skupaj	f	10	37	39	4	90
	f %	11,1 %	41,1 %	43,3 %	4,4 %	100,0 %

Preglednica 44: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo, za učitelje iz Ljubljane in Pomurja

DODIPLOMSKO ŠTUDIRANJE		Kaj je za vas pomembno pri pripravi na govorno nastopanje za nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo?				Skupaj
		Odločitev za temo besedila	Priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca	Urejanje gradiva v smiselno celoto	Izbiranje ustreznih jezikovnih prvin	
Na Pedagoški fakulteti v Mariboru	f	8	17	21	3	49
	f %	16,3 %	34,7 %	42,9 %	6,1 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani	f	2	20	16	1	39
	f %	5,1 %	51,3 %	41,0 %	2,6 %	100,0 %
Na Pedagoški fakulteti v Kopru	f	0	0	2	0	2
	f %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	f	10	37	39	4	90
	f %	11,1 %	41,1 %	43,3 %	4,4 %	100,0 %

Preglednica 45: Pomembno pri pripravi na govorno nastopanje v dejavnostih, povezanih s šolo, za učitelje, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah

Največ učiteljev se na govorni nastop pripravlja do 30 minut, tem pa sledijo učitelji, ki se na nastop pripravljajo do ene ure. Med učitelji iz Ljubljane in Pomurja in učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, ni razlik glede priprave na govorno nastopanje pri dodatnih dejavnostih. Zavračam hipotezo, da se med razrednimi učitelji z različnim številom let delovne dobe pojavljajo razlike glede priprave na govorno nastopanje pri dodatnih dejavnostih. Za vse učitelje sta najpomembnejši priprava načrta v obliki točk ali miselnega vzorca in urejanje gradiva v smiselno celoto. Skoraj polovica učiteljev se na govorni nastop pripravlja več kot eno uro, nekaj manj učiteljev pa do ene ure.

Analiza govornega nastopanja

Moja predvidevanja se niso potrdila, saj se med učitelji z različnim številom let delovne dobe ne pojavljajo razlike glede analize govornega nastopa pri pouku. Prav tako se med učitelji iz Ljubljane in Pomurja ne pojavljajo razlike glede analize govornega nastopa pri pouku. V Pomurju je 61 odstotkov učiteljev, ki po govornem nastopu naredijo analizo. Med razrednimi učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike



glede analize govornega nastopanja pri pouku. Največ učiteljev analizo naredi tako, da prosi nekoga, da ga posluša in nato oceni. Med razrednimi učitelji se ne pojavljajo razlike glede analize govornega nastopanja pri dodatnih dejavnostih. Med razrednimi učitelji z različnim številom let delovne dobe se tako ne pojavljajo razlike glede analize govornega nastopanja. Med učitelji iz Ljubljane in Pomurja in učitelji, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, se ne pojavljajo razlike glede analize govornega nastopanja pri dodatnih dejavnostih. Učitelji najpogosteje naredijo analizo govornega nastopa tako, da prosijo nekoga, da jih posluša in nato oceni.

Sklep

S pomočjo izsledkov analize sem dobila odgovore na vprašanja o govornem nastopanju učiteljev. Ugotovila sem, da učitelji ne delajo veliko napak med govornim nastopanjem pred učenci. Med učitelji so se pokazale razlike pri a) uporabi pripomočkov pri dodatnih dejavnostih med učitelji iz Ljubljane in Pomurja; b) pojavu treme med učitelji iz Ljubljane in Pomurja med govornim nastopanjem v dejavnostih, povezanih s šolo; c) napakah učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku – gibanje po prostoru; č) napakah učiteljev, ki so študirali na različnih pedagoških fakultetah, pri pouku – vzdrževanje očesnega stika z občinstvom; d) napakah učiteljev iz Ljubljane in Pomurja pri pouku – vzdrževanje očesnega stika z občinstvom; e) analizi govornega nastopa učiteljev iz Ljubljane in Pomurja po govornem nastopu pri pouku.

POVZETEK

Ker učitelji razrednega pouka pri pouku tudi govorno nastopajo, sem raziskovala, kakšno mnenje imajo o svoji zmožnosti govornega nastopanja. Dobljene podatke sem primerjala med učitelji z različnim številom let delovne dobe, učitelji iz Ljubljane in Pomurja ter učitelji, ki so študirali na različnih slovenskih pedagoških fakultetah.

Na govorni nastop se učitelji pripravljajo, in sicer do 30 minut. Pri pouku učitelji najpogosteje govorijo na podlagi opornih točk ali prosto brez zapisa, a z miselno pripravo, pri dodatnih dejavnostih zunaj pouka pa uporabljajo predvsem govor na podlagi opornih točk, najmanj pogosto pa govor brez prejšnje miselne priprave. Iz rezultatov je razvidno tudi, da učitelji od pripomočkov najpogosteje uporabljajo tablo in interaktivno tablo. Učitelji iz Ljubljane po govornem nastopu pri pouku manjkrat naredijo analizo govornega nastopa kot učitelji iz Pomurja. Razlik glede analize govornega nastopa pri dodatnih dejavnostih ni. Po govornem nastopu

učitelji opravijo analizo tako, da prosijo nekoga, da jih posluša in nato oceni. Večina razrednih učiteljev se ima za povprečnega govornika. Pri učiteljih ni razlik glede tega, katere napake delajo med govornim nastopanjem pri dodatnih dejavnostih. Pri pouku se pojavljajo napake pri učiteljih, ki so obiskovali različne pedagoške fakultete, glede gibanja po prostoru in pri vzdrževanju očesnega stika. Razlike glede vzdrževanja očesnega stika so tudi pri učiteljih iz Ljubljane in Pomurja. Pred govornim nastopanjem in med govornim nastopanjem pri pouku se trema pri učiteljih najpogosteje ne pojavi. Izsledki so pokazali, da med učitelji ni razlik glede tega, v katerem delu učne ure govorno nastopajo, ali so se na področju govornega nastopanja izobraževali še po končanem dodiplomskem študiju, da pri govornem nastopanju uporabljajo pogosteje knjižni govorni jezik kot pa knjižni zborni jezik.

∟ Literatura

- Brajša, P., 1993: Pedagoška komunikologija. Ljubljana: Glotta Nova.
- Kocbek, M., 2013: Mnenja učiteljev/učiteljic razrednega pouka o svoji zmožnosti govornega nastopanja. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.
- Križaj Ortar, M., Bešter Turk, M., Končina, M., Bavdek, M., Poznanovič, M., Ambrož, D., Židan, S., 2011: Na pragu besedila 1. Učbenik za slovenski jezik v 1. letniku gimnazij, strokovnih in tehniških šol. Ljubljana: Založba Rokus.
- Petek, T., 2011: Učinkovito učiteljevo javno govorno nastopanje kot temelj za uresničevanje sodobnega in kakovostnega vzgojno-izobraževalnega procesa. Sodobni pristopi poučevanja prihajajočih generacij. 59–74.
- Tivadar, H., 2011: Vzpostavitev razmerij med govorom in branjem, recitacijo in igranjem. Meddisciplinarnost v slovenistiki. 489–495.